

PLOVIDBE

1.

Golub sleteo na sims zgrade preko puta, odleteo
pre nego što je list klena na isti sims pao.

Mesec osvetljava niske oblake, kreće se kaldrmom
parkinga,
gricka proređeno lišće, čvorove i internodije sati.

2.

Zavijaju maglene sirene – smrt je raširila mape
na navigatorskom stolu,
utvrđuje položaj.

Ovde je, u bolničkoj teskobi, tvoje telo – krhka lađa –
koja mimoilazi ledeni breg.

Ploviš prema havarijskom kompasu, snalaziš se
bez obzira na vidljivost.

Gomilaju se sante leda – uzdižu se ispod horizonta, koji se juče
meko odvajao od neba,
menjao se ispod niskog sunca tokom dugog zalaska; dok su crvena krvna zrnca
bockala.

Led koji premerava vode i tamu ne zna da smo tu.
Svejedno mu je da li će nas smrskati ili osloboditi.
To je mrtav led koji putuje s drugih širina, bezvremenom tišinom,
usklađen s pulsom zamiruće noći.

Početak beskrajnog polja.

Ako bude vetar, mogao bi da se održi pravac – da se ide uz vetar ka obali,
gde se opružio život, a predgrađa mirišu na dim od zapaljenog lišća,
odakle dopire odsjaj svetiljki.

Da je vetar – božanski pasat prostranih dana –
hitali bismo za njegovim dahom,
poput hrabrih mitskih heroja.

Ako bi bio vetar
i ptice, i kopno

PLIMA

Ovde se neće održati ni koren ni drvo, ni zeleni pojasevi kamenike,
ni ućebana mahovina.

Postojite samo vi – nadmeni stubovi, istureni bastioni,
polomljene ambone od bazalta – stene u smrtonosnom okršaju s okeanom.

Činite se besmrtne,
kao da je smrt u vama i kroz vas umrla
u prstenovima lomećih talasa.

Kao da je smrt, nezasita kao so,
vladala prolaznošću, bez žurbe birajući iz gnezda
prolećni nasad: sate, kada raste svetlost, otvara se uvala talasa,
svetlucaju reči
i ribe.

Ona se procenjuje na osnovu vlastite senke. Njena regatna brzina.
Uklapa se, sužava
i pogađa. Opija se brzinom.

Odeće kuću, baštu s macama topola na koži, uskratiće
lastavičju radost dana. Još uvek puši se kafa i niko ne uklanja mrvice
s čaršava, dok ona u blizini
krvlju maže zastor oblaka, uništava svet
u okviru velikih ciklona.

Njen palac okružuje tetivu
vežbovno g luka – ravnodušni svedoci: mišići ruku i pleća; navire
crvena plima

SONET ZA OCA

Zaronio si bok u dubok nagib, usmeravajući kljun lađe
ka tesnacu između jezera. Izdaleka videli smo kako se na ulazu
lađe okreću oko vlastite ose, kako ih vetar razbija.
Kanal bejaše prazan i svetlucav.

Kada smo se tamo probili, energija vetra zaustavi i nas, i ptice.
Vetar je tu savio gnezdo i branio ih – nasrćući sve jačim
gvozdenim krilom.

Udarao je silovito.

Dodvoravao si mu se dugo, s visine, sa slepo odanim
štitom talasa – prilazeći u kratkim manevrima, izmičući u luku,
svakim povratkom osvajajući onih par desetina metara, budno
napet nad kormilom – udubljen u sebe i u stihiju.

Ali vetar nas je probio.

Isplovili smo na otvoreno jezero.
Gotska konzola mojih dana – ona zlatasta boja neba
posle zalaska sunca, ogromno spokojstvo vode.

Noć se razrastala iznad lanca obližnjih brda, tamneo je i kretao se njen led,
izabravši put pravo na nas –

REJONI

Ovo je raj dabrova – srušene bele vrbe, topole, delovi brana,
zagati omanjih potoka.
Sa srušenog drveća životinje su pootkidale tanje grane, kićanke grana
i odvukle ih u vodu, praveći ostavu u blizini kolonija dabrova.

Nebo se zaustavilo na zemlji – odražava ga voda –

dabrovi sa svake strane
graniče se s beskrajem, u kristalu lepog vremena

PRETPROLEĆE

Poslesnežna visoka voda dana, juče; šljunčan
gaz podneva vraćao je puls širom otvorenom
drveću. U susret nam je išao topli vetar,
mreškao površinu; mušice su plesale
iznad starog psa koji je spavao na suncu. Danas je

odlivak od leda, u otiscima kopita
odlazeće noći.

Divlja životinja – led – iščekuje ispod točkova.

Vrane zaposedaju grane

TOBELLUS

Ah, videti to onda! Godina 1926, poslednji dan maja,
dva postglacijalna kružića – jezera Tobellus¹ – u dolini,
pokraj puta iz Staatschausena (Stanjčiki) ka Blindgallenu (Lutalice).
Nekada su se tu nalazili Prusi i tada je Romincka prašuma
nazivana Rominter Heide.

Oseća se kako se sprema oluja. Vidim je, silovitu,
kako udara gradom u mastiljavu vodu, blizu visokih mostova, kojima su
prolazili vozovi s gljivarima i pecačima, još uvek ne vozeći
kamen za gradnju Vučjeg rova u Gjerloži.

Posmatrati, duž jedne od munja, snažnu eksploziju metana i kiseonika,
kako se podiže voda i iz vlastitih dubina izbacuje
ogromne mase zemlje, treseta, blata.

Kako oluja ledničku vrtaču, crnu, okruglu kao krater vulkana
na drugu stranu pretura.

Posmatrati kako se oluja udaljava, kako s visova brda silaze smreke
ka ledenoj vodi osutoj zvezdama –
sada su tamo bedno kupalište, polje za bivakovanje
i močvarna obala

---

¹ Tobellus ili Dobellus – Malo i Veliko jezero u Varmijsko-mazurskom vojvodstvu, na granici s Pruskom, pesnikinjin rodni kraj. (*Prim. prev.*)

NESANICA

Veličanstvena malinovača u polju – jabuke padaju u strnjište

s jabukovog drveta detinjstva,
krvavo-medeni krug zasut snegom
juče je privlačio ose.

Mesec je pećinski biser iznad obronka sna,
dalekoga

* * *

Bleštavi osviti smrti,
nekad se umiralo u kućama.
Bilo je vreme kada se navikavalo na umiranje,
malo se sa njim radilo, počevši ranije
od nečeg manjeg – bola u leđima
ili pokidane tetive.

Telo se polako odvezuje od života.
Osvrće se, kao da se zaustavilo na granici dveju država,
pitajući: „Kojom od njih pripada ta zemlja?“

Ima malo vremena, pre nego što je na leđa podigne snažan mrtvi talas
nezaklonjene noći.

Pre nego što nastanu osviti bez sjaja
u tišini opustošenog sveta, gde nema ostrva
ni plićaka, a osama
je potpuna

(S poljskog prevela **Biserka Rajčić**)